

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de 6 Şubat 2023 tarihinde Maraş Pazarcık ve Elbistan merkezli 7.7 ve 7,6 şiddetinde iki büyük deprem olmuş ve 11 ilde yıkımlar meydana gelmişti. Yaşanan depremin üzerinden 9 ay geçmesine rağmen sorunlar giderilmemiş, konteyner kentlerde yaşayan insanlar fizyolojik ihtiyaçlarını dahi giderememektedir. Yaşanan yıkımlardan sonra kadınların yükü yaşadıkları sorunlarla beraber artmış ve yaşam koşullarını zorlaşmıştır. Kadınlar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan sorunlarının çözülmemesinden kaynaklı hem afet sürecinde hem de afet sonrasında çeşitli sorunlarla karşı karşıya bırakılmıştır. Bu tip beden ve ruh sağlığına olumsuz etki edecek durumlar, kadınların hayatlarının geri kalanında birincil ve ikincil ilişkilerinde yaşam kalitelerinin düşmesine neden olduğundan deprem bölgelerinde yaşayan kadınların yaşadıkları problemlerin araştırılması, önlenmesi ve bunların çözümüne dair gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihinde Maraş merkezli gerçekleşen depremlerin üzerinden dokuz ay geçmiş olmasına rağmen en çok yaşanan sorunların başında; barınma, temiz suya erişim ve hijyen sorunu gelmektedir. Yıkımın fazla olduğu Maraş, Adıyaman, Hatay ve Malatya’da konteyner kentlerde yaşayan yurttaşların kaldığı yerlerin alt yapı sorunları giderilmediği gibi yüzeysel yaklaşılın ve derinlikli çözülmeyen bütün sorunlar ileriki süreçlerde daha vahim tabloları oluşturacaktır. Bunun en basit örneğini alt yapısı yapılmadan kurulan konteyner kentlerde yağın yağmurla damlarının akması ve su basması olayıdır.

Tüm bu sorunların yanında bu zorlu yaşam alanlarında kadınların kadın kimliklerinden dolayı yaşadıkları sıkıntılar gün geçtikçe artmaktadır. Kadınlar; ekonomik, fiziki ve psikolojik şiddete maruz bırakılmakla beraber kadınların düzen mücadelesi yas süreçleri ile birleşmiştir.

Kadınlar, yaşamını yitiren yakınlarının kaybıyla beraber aynı zamanda eski standartlarını ve yaşam rutinlerini de kaybetmişlerdir. Yaşanan afet sonrasında kadınların şimdiki

yaşantılarıyla birlikte normalleri, rolleri ile beraber sorumlulukları da değişmiştir. Deprem bölgesinde travma süreçleri derinleşirken bu durum farklı semptomlarla farklı sosyokültürel ve sosyoekonomik yapılara sahip alanlarda yaşayan kadınları afetler karşısında farklı derecelerde etkilemektedir. Saha çalışmaları yürüten psikologların özellikle değindikleri noktalardan biri de; kadınlarda daha çok depresyon, yas semptomları görüldüğüne dair bulgulardır.

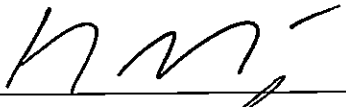
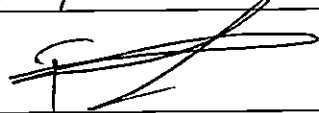
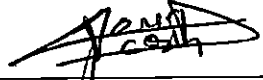
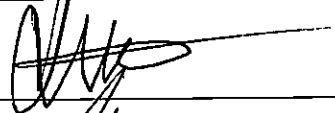
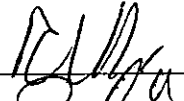
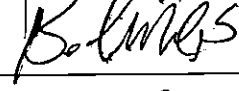
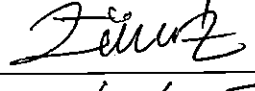
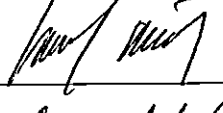
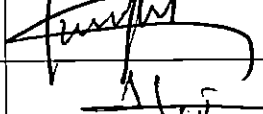
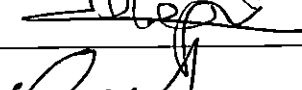
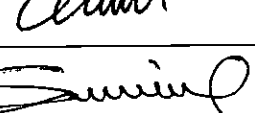
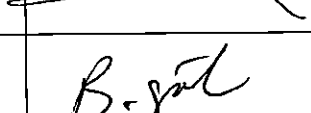
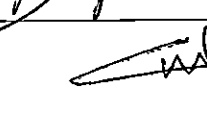
Bunlarla beraber kadınların ciddi sıkıntılar yaşadığı konteyner kentlerde güvenliğin ve korumanın daha çok artırılması gerekmektedir. Bu alanlarda artan kadına şiddet ve çocuk istismarı vakalarının önüne geçecek politikalar yürütülmelidir. Bir mekânda yaşamaya mecbur bırakılan kadınlar yaşadıkları sorunları anlatacak bir yer, kurum bulamayacak duruma getirilmemelidir.

Ayrıca Türk Tabipleri Birliği (TTB)'nin, Maraş merkezli depremlerin 6. ayında deprem bölgesinde diğer meslek örgütleriyle birlikte yaptıkları çalışmaların raporuna göre; kadınların genel olarak sağlık hizmeti için nereye başvuracağını bilmediği, rahim ağzı kanserini ortaya çıkaran "smear" testi alınmadığı, meme kanseri taraması olan "mamografi" çekimi yapılamadığı ve pek çok kadının sağlık taramalarının ve takiplerinin ötelenmiş durumda olduğu tespit edilmiştir.

Kadın Kültür Sanat ve Edebiyat Derneği (KASED)'in mart ayında yayınladığı rapora göre; kadınların kadınsal ihtiyaçlarını hijyenik olmayan yöntemlerle sağladığı ve bunun; mantar, sistik ve idrar yolu enfeksiyonları gibi sağlık problemlerine yol açtığı, cinsel sağlık ve üreme sağlığı ürünlerine erişimin olmaması cinsel yolla bulaşan hastalıklara yol açtığı, ileriki süreçlerde istenmeyen gebeliklerin yaşanma riskini artıracak ve depremzedelerin maruz kaldığı hak ihlallerinden kadınların, çocukların ve mültecilerin daha fazla etkilendiğine dikkat çekilmiştir.

Cinsiyet ayrımcılığının görünür olduğu toplumlarda kadınlar afetlerden kaynaklanan tehlikelere karşı daha korunmasızdır. Sosyal hayattan dışlanan kadınların hareket alanı daralırken afet süreçlerinde daha fazla zarar görmektedirler.

Tüm bunlardan hareketle, deprem bölgesindeki kadınların yaşadıkları sorunların araştırılması, giderilmesi ve bunların çözümüne dair gerekli önlemlerin belirlenip alınması için Meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	SEZAI TEMELLİ	MUŞ	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	NEJLA DEMİR	AĞRI	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	